

sp. zn.: S-SR-VZP-23-01589220-Z721 (I/55/23)

č.j.: VZP-24-07358468-Z721

Kverulant.org o.p.s.

Pražská 1148/59

102 00 Praha 10

R o z h o d n u t í

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky se sídlem v Praze 3, Orlická 4/2020, PSČ 130 00, zastoupená Mgr. Karlem Kvasničkou, ředitelem Právního odboru, příslušná k rozhodování podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodla o žádosti doručené dne 17. 3. 2023 žadatele **Kverulant.org o.p.s.**, IČO: 28925165, se sídlem Pražská 1148/59, PSČ: 102 00, Praha 10,

t a k t o:

Podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, se žádost o poskytnutí informací ze dne 17. 3. 2023

částečně odmítá

a informace požadované v bodech 1. – 3. a 5. – 6. žádosti se žadateli neposkytnou.

O d ů v o d n ě n í

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, dále jen „VZP ČR“, obdržela dne 17. 3. 2023 žádost žadatele Kverulant.org o.p.s., IČO: 28925165, se sídlem Pražská 1148/59, PSČ: 102 00, Praha 10, dále jen „žadatel“, týkající se účasti na zasedáních a odměn správní a dozorčí rady společnosti Pojišťovna VZP, a.s., dále jen „PVZP“, v letech 2017 až 2022. Konkrétně byly požadovány následující informace týkající se PVZP:

1. *Předložte jmenné seznamy účasti na všech zasedáních správních rad (SR) za jednotlivé roky. Uveďte počet těchto jednání v jednotlivých letech.*
2. *Sdělte údaje o vyplacených odměnách jednotlivým členům správní rady za jednotlivé roky. Uveďte hrubou částku.*
3. *V případě, že dcera vyplatila za rozhodné období další peněžní plnění členům správní rady, sdělte výši, komu a titul plnění. Uveďte hrubou částku.*
4. *Předložte jmenné seznamy účasti na všech zasedáních dozorčích rad (DR) za jednotlivé roky. Uveďte počet těchto jednání v jednotlivých letech.*
5. *Sdělte údaje o vyplacených odměnách jednotlivým členům dozorčí rady za jednotlivé roky. Uveďte hrubou částku.*

6. *V případě, že dcera vyplatila za rozhodné období další peněžní plnění členům dozorčí rady, sdělte výši, komu a titul plnění. Uveďte hrubou částku.*

Žádost žadatele byla s ohledem na obsah posouzena jako žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dále jen "InfZ". VZP ČR následně ve lhůtě sedmi dnů stanovené InfZ zaslala žadateli sdělení o odložení žádosti o informace, a to jednak podáním ze dne 23. 3. 2023, č.j. VZP-23-01589220-Z721 (I/55/23), doručeným do datové schránky žadatele téhož dne, jednak informováním zástupce žadatele na e-mail, který byl v žádosti uveden jako adresa pro doručování (doručeno rovněž 23. 3. 2023).

VZP ČR posléze dne 7. 7. 2023 obdržela od Městského soudu v Praze žalobu evidovanou pod sp. zn. 17 A 81/2023, kterou podal žadatel jako žalobce. Městský soud v Praze vydal poté usnesení ze dne 23. 11. 2023, č.j. 17 A 81/2023-50, kterým soud odmítnul žalobu žadatele a věc postoupil Úřadu pro ochranu osobních údajů, dále jen „ÚOOÚ“ k dalšímu řízení. Žalobu podaná u Městského soudu v Praze ke sp. zn. 17 A 81/2023 soud vyhodnotil jako „stížnost proti rozhodnutí VZP ČR“. Žadatel podal proti usnesení Městského soudu v Praze kasační stížnost, kterou však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 9. 2024, sp. zn. 5 As 310/2023-38, zamítnul.

O stížnosti (původně žalobě) postoupené soudem na ÚOOÚ rozhodl ÚOOÚ tak, že rozhodnutím ze dne 8. 2. 2024, č.j. UOOU-04965/23-4, postup VZP ČR spočívající v odložení žadatelovy žádosti o informace potvrdil. Žadatel poté podal žalobu proti rozhodnutí ÚOOÚ o stížnosti, a to u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 18 A 19/2024. O této žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 10. 2024, č.j. 18 A 19/2024-75, kterým zrušil rozhodnutí ÚOOÚ ze dne 8. 2. 2024, č. j. UOOU-04965/23-4, a sdělení VZP ČR ze dne 23. 3. 2023, č. j. VZP-23-01589220-Z721 (I/55/23), a věc byla soudem vrácena ÚOOÚ k dalšímu řízení. ÚOOÚ následně po rozhodnutí soudu věc postoupil VZP ČR k vyřízení, a to postoupením ze dne 17. 10. 2024, č.j. UOOU-04965/23-7.

VZP ČR žádost o informace vyhodnotila opětovně a shledala zde podmínky pro částečné poskytnutí informací žadateli. Informace k bodu č. 4 žádosti byly žadateli poskytnuty v rámci samostatné odpovědi ze dne 7. 11. 2024, č.j. VZP-24-07358411-Z721 (I/55/23). Ve zbytku žádosti o informace VZP ČR přistoupila k odmítnutí poskytnout informace požadované žadatelem, a to s následujícím odůvodněním:

VZP ČR oslovila s požadavkem na spolupráci a dodání informací poptávaných žádostí žadatele příslušné útvary VZP ČR, konkrétně pak Sekretariát ředitele VZP ČR a Ekonomický úsek VZP ČR, které by mohly údaje disponovat, popř. je pro účely žádosti vyhledat. Ze skutkových zjištění obdržených e-mailem ze dne 5. 11. 2024 ze Sekretariátu ředitele VZP ČR vyplynulo, že Sekretariát ředitele VZP ČR nedohledal žádné informace k bodům 1. – 3. žádosti, tedy k údajům o správní radě PVZP. Sekretariát ředitele VZP ČR dále konstatoval, že jmenné seznamy účasti zasedání správních rad PVZP či jiných orgánů PVZP se v Sekretariátu ředitele VZP ČR nenacházejí. K 4. – 6. bodu žádosti o informace doporučil Sekretariát ředitele VZP ČR obrátit se s dotazy na Ekonomický úsek VZP ČR, konkrétně na sekretariát tohoto úseku, kde jsou evidovány zápisy z jednání dozorčí rady PVZP. Z následného vyjádření Ekonomického úseku VZP ČR ze dne 6. 11. 2024 pak vyplynulo, že **VZP ČR má k dispozici a je schopna poskytnout informace k bodu 4. žádosti, tj. seznam účasti členů dozorčí rady PVZP na jednáních v letech 2017 – 2022 a přehled jednání dozorčí rady PVZP. **K bodům 5. a 6. žádosti Ekonomický úsek VZP ČR sdělil,****

že v účetnictví VZP ČR se údaje o vyplacených odměnách jednotlivým členům dozorčí rady PVZP, příp. o dalším peněžním plnění vypláceným členům dozorčí rady PVZP, nenachází. PVZP je dle stanoviska Ekonomického úseku VZP ČR zcela samostatná účetní jednotka, která nemá účetní údaje s VZP ČR nikterak propojeny. Do účetnictví PVZP tak nemá VZP ČR přístup. Financování VZP ČR probíhá navíc z veřejných prostředků, na rozdíl od PVZP, která je akciovou společností. Ze stanoviska pak dále plynulo, že Ekonomický úsek VZP ČR zajišťuje vedení účetnictví a daňových evidencí pouze pro VZP ČR jako subjekt, který provádí veřejné zdravotní pojištění, který však účetně nemá nic společného s PVZP. Informace o vyplacených odměnách členů dozorčí rady PVZP, či o dalším peněžním plnění těmto členům, nemá dle vyjádření Ekonomického úseku VZP ČR k dispozici.

V návaznosti na zjištěné skutečnosti byly žadateli poskytnuty informace k bodu 4. žádosti, tj. jmenné seznamy účasti na všech zasedáních dozorčích rad (DR) za jednotlivé roky a počet jednání v jednotlivých letech. Poskytnutí zbývajících částí požadovaných informací bylo nutno odmítnout.

Dle § 15 odst. 1 InfZ platí, že: „*Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*“.

Podle § 11b InfZ: „*Povinný subjekt může odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona; to neplatí, pokud povinný subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí.*“.

Dále § 3 odst. 3 InfZ stanoví: „*Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*“.

K aplikaci § 11b InfZ z důvodu neexistence informace VZP ČR uvádí, že toto ustanovení bylo do InfZ implementováno na základě účinnosti dílčí části novely č. 241/2022 Sb. jako fakultativní důvod pro odmítnutí žádosti z důvodu neexistence informace, které bylo do doby účinnosti uvedené novely dovozováno z § 2 odst. 4 InfZ jako faktický (nepsaný) důvod pro odmítnutí žádosti. Důvodová zpráva k implementaci uvedeného ustanovení uvádí, že podmínky pro odmítnutí žádosti z uvedeného důvodu zákon stanovuje v souladu s judikaturou, zejména v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67: „*Povinný subjekt bude muset prokázat, že požadovanou informaci reálně nemá (např. záznamem o výsledku jejího vyhledávání) a odůvodnit, že nemá zákonnou povinnost ji mít (žádost tedy bude možné podle tohoto ustanovení odmítnout v případě, že předpoklad dispozice informací povinným subjektem plyne ze smlouvy, povinnému subjektu však prokazatelně nebyla předána typicky druhou smluvní stranou, která svou povinnost podle smlouvy nesplnila). Povinnost mít informaci pak může být dána buď výslovným ustanovením zákona, nebo může z ustanovení zákona vyplývat (např. k tomu, aby povinný subjekt mohl reálně splnit určitou svou zákonnou povinnost, bude nevyhnutelné, aby určitou informací disponoval). Ustanovení se naopak nebude týkat případů, kdy povinný subjekt sice informaci v požadované podobě nemá, má však zdrojové údaje k jejímu zpracování a toto zpracování je toliko mechanickou aktivitou (vyjádřeno formulací na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má. V takovém případě nejde*

ani o vytváření nové informace podle § 2 odst. 4. Stejně tak nebude možné toto ustanovení použít v případě, že bude možné poskytnout informaci jako součást celku (srov. odkaz na § 4a odst. 1 větu třetí).“.

VZP ČR konstatuje, že k aplikaci § 11b InfZ VZP ČR přistoupila z důvodu faktické neexistence informací požadovaných ve vybraných bodech, neboť jako povinný subjekt ve smyslu InfZ určenými informacemi nedisponuje, respektive informace nebyly ve smyslu § 3 odst. 3 InfZ zaznamenány a VZP ČR není povinna s nimi disponovat. VZP ČR dodává, že § 11b InfZ nedopadá na případy, v nichž povinný subjekt informací v požadované podobě nedisponuje, avšak požadovanou informaci může získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které k dispozici má, tedy má zdrojové údaje ke zpracování požadované informace a takové zpracování má charakter mechanické aktivity, a na případy, kdy bude možné poskytnout informaci postupem podle ustanovení § 4a odst. 1 věty třetí InfZ, dle níž „*pokud je požadovaná informace součástí většího celku a její vynětí by bylo pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží, poskytne povinný subjekt takový celek v souladu s tímto zákonem*“. Získání či zpracování informací není v tomto konkrétním případě žádosti o informace možné, protože VZP ČR nemá dostupné ani zdrojové údaje, ve kterých by bylo možné údaje vyhledat.

VZP ČR uvádí, že dle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Pojem „*působnost*“ je pak nutno vykládat jako ekvivalent pojmu „*činnost*“, přičemž VZP ČR má povinnost poskytovat informace pouze o své činnosti, resp. o činnostech, které sice přímo nenaleží do působnosti VZP ČR jako povinného subjektu dle InfZ, nicméně se zákonem vymezenou působností VZP ČR přímo anebo nepřímo souvisí. Požadované údaje pak přímo nespádají do působnosti VZP ČR, neboť se netýkají činnosti VZP ČR, ale soukromoprávního subjektu odlišného od VZP ČR, konkrétně pak PVZP. K charakteru PVZP VZP ČR uvádí, že tato je zcela samostatnou akciovou společností řádně zapsanou ve veřejném rejstříku, přičemž činnost PVZP nespadá do působnosti VZP ČR. VZP ČR je pak právnickou osobou založenou zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, ve znění pozdějších předpisů, a jejím účelem je provádění veřejného zdravotního pojištění. VZP ČR svoji činnost vykonává ve veřejném zájmu, v mezích a způsoby stanovenými zákonem, hospodaří s veřejnými prostředky. Naproti tomu PVZP provozuje zcela odlišnou činnost, a to konkrétně pojišťovací činnost dle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů. PVZP tedy poskytuje komerční pojištění, je podnikatelským subjektem, který vyvíjí svou činnost za účelem dosažení zisku, nenakládá s veřejnými prostředky. Jedná se tak o subjekt svým charakterem i činností zcela odlišný od VZP ČR. PVZP je výhradně osobou soukromého práva, není veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ a tedy ani povinným subjektem dle tohoto zákona. Sama PVZP pak specifikuje své činnosti následovně¹:

- *pojišťovací činnost podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o pojišťovnictví"), a to v rozsahu pojistných odvětví neživotních pojištění uvedených v části B přílohy č. 1 zákona o pojišťovnictví pod body 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10 písm. a), b), c), 13 písm. a), c), d), 14 písm. a), c), d), 15 písm. a), b), 16 písm. a), b), d), e), h) a j), 17 a 18,*
- *činností související s pojišťovací činností, a to*
 - *zprostředkovatelská činnost prováděná v souvislosti s pojišťovací činností dle zákona o pojišťovnictví,*

¹ <https://www.pvzp.cz/o-nas/informace-o-spolecnosti/>

- poradenská činnost související s pojištěním fyzických a právnických osob podle zákona o pojišťovnictví,
- šetření pojistných událostí prováděné na základě smlouvy s pojišťovnou podle zákona o pojišťovnictví,
- činnost vzdělávací v oblasti pojišťovnictví a jiných finančních služeb,
- zajišťovací činnost pro neživotní zajištění.

PVZP pak všechny své činnosti provádí v souladu se zákonem č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, se zákonem č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, se zákonem č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedeného je zřejmé, že činnost PVZP jako soukromoprávní společnosti je zcela rozdílná od činnosti VZP ČR, která plní svou úlohu na poli veřejného zdravotního pojištění.

VZP ČR konstatuje, že ačkoliv jako jediný akcionář PVZP, který současně vykonává působnost valné hromady, má ve smyslu zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZOK“, příslušná práva a povinnosti ve vztahu například k volbě a odvolání členů představenstva a dozorčí rady, příp. jiných orgánů společnosti, ke stanovám společnosti, případné likvidaci společnosti apod., takto detailními informacemi, požadovanými žadatelem v rozsahu konkrétní výše vyplacené odměny jednotlivým členům orgánů, příp. vyplácení dalších peněžitých plnění konkrétním členům orgánů společnosti, objektivně nedisponuje, neboť takto detailními údaji může, vzhledem k jejich charakteru, nakládat pouze subjekt, kterého se přímo týkají.

Nutné je zde také v tomto momentě s ohledem na obsah žádosti zdůraznit skutečnost, že PVZP je svým charakterem akciovou společností, jejíž systém vnitřní struktury společnosti je ve smyslu § 396 ZOK dualistický, přičemž orgány společnosti jsou valná hromada, představenstvo a dozorčí rada. **Žadatel pak v bodech 1. – 3. žádost o informace požadoval údaje vztahující se ke správní radě. Tento orgán však pro PVZP jakožto akciovou společnost není specifický a není v PVZP zřízen².** VZP ČR však s ohledem na možný omyl žadatele, který zřejmě cílil na údaje týkající se orgánů společnosti, zkoumala zdali obecně disponuje údaji v požadovaném rozsahu, např. i ve vztahu k představenstvu PVZP.

V návaznosti na ověření skutečnosti, zdali VZP ČR disponuje či nedisponuje informacemi v podrobném rozsahu, jak požaduje žadatel, VZP ČR zohlednila rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 24/2015-36 ze dne 8. 10. 2015, podle kterého: *„Po povinném subjektu tedy nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací, v tomto směru mu z povahy věci nemůže ani svědčit břemeno důkazní k prokázání skutečnosti, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost. Po povinném subjektu je ovšem nutné požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá. Zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému,*

² Lze ověřit na webu PVZP (např. <https://www.pvzp.cz/o-nas/informace-o-spolecnosti/>), ve veřejném rejstříku (justice.cz) apod.

v archivu apod.). Takové sdělení včetně jeho zdůvodnění a jeho věrohodnosti je zapotřebí posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně v závislosti na jeho konkrétních okolnostech, a to rovněž s přihlédnutím k tomu, zda se nemůže např. jednat jen o obstrukční jednání povinného subjektu. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že pokud povinný subjekt žadateli o informace bez relevantního zdůvodnění pouze sdělí, že tyto informace nemá, musí se žadatel s tímto tvrzením spokojit.“

Odkázat je zde možné rovněž na důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 Sb. (sněmovní tisk č. 991 IV. volebního období Poslanecké sněmovny), která v této souvislosti uvádí: „Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim InfZ nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracování takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.).“

Činnost zdravotních pojišťoven výslovně upravuje § 2 odst. 1 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, dále jen „zákon č. 551/1991 Sb.“), a § 2 odst. 1–3 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových a dalších zdravotních pojišťovnách, dále jen „zákon č. 280/1992 Sb.“. V případě specializovaného povinného subjektu se zákonem vymezenými úkoly je třeba tyto úkoly vzít v úvahu v míře odpovídající účelu zákona, který povinnému subjektu úkoly stanoví. § 2 odst. 1 zákona č. 551/1991 Sb. stanoví, že zdravotní pojišťovna provádí veřejné zdravotní pojištění. Další ustanovení, zejm. §§ 9a – 11 téhož zákona, upřesňují dílčí úkoly, které musí zdravotní pojišťovna plnit a současně s tím implicitně také vymezují operace se získávanými informacemi, včetně osobních údajů, které ke splnění tam uvedených úkolů povedou. VZP ČR žadateli informace neposkytla z toho důvodu, že žadatelem specifikovanými údaji, které se týkají samostatné akciové společnosti PVZP nedisponuje, a současně ze žádného právního předpisu neplyne pro VZP ČR povinnost požadovanými informacemi disponovat. Současně VZP ČR s ohledem na charakter PVZP jako samostatného, účetně zcela odlišného subjektu, nedisponuje ani zdrojovými daty, z nichž by bylo možné žadatelem uvedené informace vyhledat a pro účely žadatelovy žádosti zpracovat. Lze tedy konstatovat, že VZP ČR ani nemůže disponovat s jednotlivými položkami vedenými v účetnictví PVZP včetně údajů o tom, kolik a kdy bylo v minulosti vyplaceno na odměnách jednotlivým členům orgánů PVZP.

Existence oprávnění VZP ČR mít k dispozici přehled o jednotlivých položkách účetnictví PVZP neplyne nejen z právních předpisů, ale ani ze stanov společnosti PVZP, které jsou veřejně dostupné na několika místech internetu. Stanovy PVZP se pak vyjadřují v bodu 4.10.7. rovněž k zápisu, který je vyhotovován z jednání představenstva, a to následovně: „O průběhu zasedání představenstva a přijatých usneseníh se pořizuje zápis, který podepisují všichni členové představenstva přítomní na zasedání. Zápisy ze zasedání shromažďuje předseda představenstva, který též odpovídá za jejich evidenci.“. Z uvedeného je zřejmé, že zápisy z jednání představenstva nejsou v držení VZP ČR, ale předsedy představenstva PVZP. Oproti tomu je k jednání dozorčí rady PVZP v bodu 4.14.5 Stanov PVZP uvedeno: „O průběhu zasedání dozorčí rady a přijatých usneseníh se pořizuje zápis, který podepisuje předseda dozorčí rady a jím určený zapisovatel. Pokud předseda dozorčí rady nepředsedal příslušnému zasedání, podepisuje zápis též předsedající. Zápisy ze zasedání shromažďuje předseda dozorčí rady;

za evidenci zápisů ze zasedání odpovídá předseda dozorčí rady a sekretariát společnosti.“. Vzhledem k tomu, že předsedou dozorčí rady PVZP je ředitel VZP ČR Ing. Zdeněk Kabátek, má VZP ČR tyto zápisy k dispozici a byla schopna v nich informace požadované žadatelem v bodu 4. žádosti vyhledat a následně poskytnout.

VZP ČR dále konstatuje, že veřejná kontrola hospodaření subjektu povinného poskytovat informace ve smyslu InfZ je primárně zaměřena na kontrolu činnosti a hospodaření povinného subjektu – zde VZP ČR, nikoliv na činnost a nakládání s de facto soukromými prostředky dalších subjektů, od VZP ČR naprosto odlišných, kterým povinnost poskytovat informace navíc ani neplyne ze žádného právního předpisu. VZP ČR zdůrazňuje, že PVZP nemá na základě povinností stanovených zákonem nejen povinnost informace VZP ČR předat, ale takové povinnosti mu zjevně ani nebyly uloženy na základě zákona, např. rozhodnutím správního orgánu. VZP ČR odkazuje na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 23. 5. 2014 pod č.j. 11 A 58/2013 – 36, ze kterého vyplývá následující: *“Působí-li Pojišťovna Všeobecné zdravotní pojišťovny - vedle dalších desítek pojišťoven - na poli komerčního pojištění závislého na individuální poptávce, kde výši pojistného určují zejména tržní mechanismy, není institucí zřízenou za účelem uspokojování veřejných či celospolečenských potřeb. Pojmový znak veřejného účelu instituce proto není v posuzovaném případě naplněn a Pojišťovna Všeobecné zdravotní pojišťovny tak nelze považovat za povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.“*. Z rozhodnutí pak jednoznačně plyne, že se v případě PVZP nejedná o povinný subjekt ve smyslu InfZ, neboť za veřejnou instituci nelze považovat akciovou společnost, jejímž jediným účelem je podnikání na trhu se službami komerčního pojištnictví.

V souvislosti s výše zmíněným důvodem pro odmítnutí žádosti pak VZP ČR odkazuje na Listinu základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, dále jen „LZPS“, která v čl. 17 odst. 5 uvádí, že státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Je tedy zřejmé, že v kontextu s touto žádostí je požadavek na poskytnutí informací v požadovaném výstupu nepřiměřený, neboť by mohlo dojít k neúměrnému zatížení povinného subjektu stran vytváření pro VZP ČR neexistujících informací. Základním smyslem InfZ je pak především zajištění práva veřejnosti na přístup k informacím v rámci veřejného sektoru, kdy s tímto pak koresponduje povinnost tzv. povinných subjektů poskytovat informace z oblasti své působnosti, a to v intencích výše zmíněného čl. 17 odst. 5 LZPS. Účelem InfZ je tedy co nejširší realizace práva na informace při současné ochraně veřejného zájmu a práv jednotlivců, to vše ovšem při zachování schopnosti povinných subjektů plnit své úkoly.

I když lze pak uvažovat o tom, že požadované informace mohou teoreticky spadat do působnosti VZP ČR s ohledem na jejich charakter jako ovládající osoby PVZP, nelze vyloučit situaci, ve které povinný subjekt informace nemá a ani není povinen ji mít. S ohledem na uvedené VZP ČR přistoupila k vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace. Zde pak VZP ČR odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2022, č.j. 7 As 49/2021-26, který v odst. 22 konstatuje: *„Námítka stěžovatele, že městský soud pochybil, když argumentoval judikaturou, proti které se stěžovatel vymezil v žalobě, je rovněž nedůvodná. Stěžovatel se v žalobě vymezil toliko vůči rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007–56, na který odkazoval žalovaný ve svém rozhodnutí. Městský soud v této souvislosti poukázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (mimo zmíněný rozsudek např. dále na rozsudky ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018–30, nebo ze dne 14. 10. 2020, č. j. 2 As 378/2019–29), ze které jednoznačně vyplývá, že neexistence požadovaných informací představuje faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace. Městský soud*

přítom neshledal důvod se od tohoto závěru odklonit, neboť „povinnost odmítnout žádost, jestliže není možno z nějakého důvodu této žádosti vyhovět, vyplývá ze samotného znění § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.“. V této souvislosti městský soud dodal, že „Na výše uvedeném nemůže nic změnit ani skutečnost, že rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007–56 se vztahuje k předchozímu znění zákona č. 106/1999 Sb. Dotčená novelizace zákona č. 106/1999 Sb. totiž neměla vliv na povinnost správních orgánů odmítnout žádost žadatele v případě neexistence požadovaných informací.“. Z uvedeného je zřejmé, že městský soud argumentoval ustálenou judikaturou a nikoliv jen jedním rozsudkem, vůči kterému se stěžovatel v žalobě vymezil. Navíc se řádně vypořádal i s výhradou stěžovatele, že rozsudek č. j. 2 As 71/2007–56 se vztahuje k předchozímu znění zákona č. 106/1999 Sb. Nejvyšší správní soud dále (na rozdíl od stěžovatele) nepovažuje za protimluv, pokud městský soud v bodu 27 napadeného rozsudku pouze pro doplnění uvedl, že i když informace neexistují, jedná se o informace vztahující se k působnosti povinného subjektu. Z žádosti stěžovatele o poskytnutí informací totiž jednoznačně vyplývá, že se s touto žádostí obrátil na OSZ pro Prahu 4 a domáhal se informací, které se přímo vztahovaly k činnosti (působnosti) tohoto povinného subjektu. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že ve výsledku stěžovateli nebylo vyhověno z důvodu neexistence požadovaných informací.”.

VZP ČR nad rámec popsaného uvádí, že si je dobře vědoma svých povinností uložených na základě InfZ, je samozřejmě srozuměna také s tím, že je subjektem povinným poskytovat informace na základě uvedeného prvního předpisu a také tak v rozsahu mnoha set žádostí každoročně činní (Ize ověřit na webu: <https://www.vzp.cz/o-nas/informace/odpovedi-na-zadosti-o-informace>). VZP ČR doplňuje, že se na ni žadatel obrátil již v únoru 2023 s podobně detailní a obsahově shodnou žádostí o informace, která se ale týkala členů správní a dozorčí rady VZP ČR. VZP ČR žadateli veškeré požadované údaje týkající se členů její správní a dozorčí rady řádně poskytla, a to ve všech požadovaných detailech týkajících se účasti členů orgánů VZP ČR na jednotlivých jednáních, a i výše jejich odměn jmenovitě rozepsaných po jednotlivých členech. VZP ČR nemá žádný důvod neposkytnout informace týkající se PVZP, pokud by těmito disponovala a nebránil by tomu některý z důvodů pro vyloučení informací z jejich poskytnutí upravený v InfZ či jiném právním předpisu. **Nad rámec uvedeného VZP ČR konstatuje, že žadatel má agregované informace o odměnách a dalších plněních statutárním orgánům PVZP veřejně k dispozici ve výročních zprávách PVZP, které jsou zveřejněny v obchodním rejstříku, a to vždy v části „Osobní náklady“ (konkrétně pak položka „Odměny členům statutárního orgánu“ pro odměny), která souhrnně informuje o poskytnutých odměnách, příp. dalších plněních poskytnutých členům statutárních orgánů za příslušné období³.**

Závěrem je tedy možné shrnout, že cílem a účelem InfZ je vyvážit právo jednotlivců na poskytování informací spojené se zásadou transparentnosti veřejné správy na straně jedné, s veřejným zájmem na ochraně povinných subjektů před nepřiměřenou zátěží, kterou by pro ně znamenalo vytváření zcela nových informací na straně druhé. Žádost žadatele pak jednoznačně ve své části směřovala k tvorbě nových, pro VZP ČR aktuálně neexistujících informací. VZP ČR si tuto skutečnost ověřila oslovením příslušných odborných útvarů VZP ČR, které konstatovaly, že informace nemají k dispozici. VZP ČR pak nemá ani podle žádných právních předpisů povinnost uvedené údaje v podobě specifikované v žádosti o informace uchovávat, přičemž InfZ neukládá VZP ČR povinnost poskytovat informace

³ Pro rok 2023 je to například bod 16. 3. Osobní náklady: [C:\Users\pelci82\Downloads\p_480_24-vyrocní zprava 2023 + zprava auditora \(1\).pdf](C:\Users\pelci82\Downloads\p_480_24-vyrocní zprava 2023 + zprava auditora (1).pdf).

neexistující, resp. vytvářet informace nové. Vzhledem k výše uvedenému bylo nutno s odkazem na § 11b InfZ rozhodnout o částečném neposkytnutí informací žadateli.

P o u č e n í

Proti rozhodnutí lze podat podle § 16 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Úřadu pro ochranu osobních údajů, a to prostřednictvím orgánu, který toto rozhodnutí vydal.

V Praze dne 7. 11. 2024

Mgr. Karel Kvasnička
ředitel Právního odboru
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky